

Tots amenaçats, tots retratats

Mai no m'ha agradat la metàfora del "xoc de trens" perquè suggereix una igualtat de legitimitats i de forces que no existeix, i perquè els uns ens volen encalçar, i els altres, senzillament, volem fer via enllà. Però el que és indiscutible és que l'envestida de tots els aparells de l'Estat contra el referèndum de l'1-O, de manera indiscriminada i actuant com un sol home, ja és una realitat que no farà altra cosa que créixer i agreujar la confrontació.

SIGUEM CLARS: la convocatòria i celebració d'un referèndum d'autodeterminació sense acord amb l'Estat suposa el pitjor desafiament imaginable amb què Espanya es podia trobar. És un vell temor que ara s'ha substanciat, advertit des d'antic per tots els seus pares de la pàtria, i que la Constitució del 1978 va voler exorcitzar. És absurd minimitzar-ne la gravetat des del punt de vista del projecte nacional espanyol, unitari i expansiu ("una y grande"). I és lògic que s'hi resisteixi. Ara bé, el més greu no és que l'Estat defensi la seva integritat territorial, sinó com la vol defensar, *in extremis*, quan la unitat "indissoluble" se li desfà als dits.

PER LA BANDA CATALANA, el procediment escollit per donar sortida al clam popular i a la majoria parlamentària, com a mínim, diguem que és insòlit. Esgotada tota sortida pactada, s'ha optat per una inaudita declaració unilateral d'independència condicionada a un referèndum. És a dir, per una ruptura transitòria –tres setmanes– i limitada –al resultat de l'1-O–, a través d'un acte alhora d'insubmissió a l'ordre constitucional espanyol i d'acatament de la legalitat democràtica del propi Parlament. Una pirueta que té commocionats tots els juristes del país, però també entretinguts tots els politòlegs del món, que ara hauran d'afegir el nou model als seus tractats de política comparada.

LES TRES SETMANES que falten fins a l'1-O seran dramàtiques per moltes raons. La creixent repressió que l'Estat seguirà exercint contra tot el que es bellugui, ara ja no tan sols per fer por sinó per aturar el referèndum, no tindrà altre límit –així ho espero– que el de la violència armada. Una confrontació "bèl·lica" que estic segur que tothom vol incruenta, però en la qual tot un es-

FRANCESC MELCION

.....
L'Estat
s'enfronta
a una guerrilla
que a hores
d'ara està
guanyant
per rapidesa
i capacitat
de sorpresa

tat s'enfronta a una guerrilla que a hores d'ara està guanyant per rapidesa i capacitat de sorpresa.

PERÒ NO ENS ENGANYEM: la repressió de l'Estat pot fer forat dins del sobiranisme. La capacitat d'assumir amenaces i riscos, ara reals, no és la mateixa per part de tothom. Les conviccions i els compromisos són diversos. I el risc de divisions –que l'adversari busca de manera explícita i alguns catalans som tan cecs per quedar-hi atrapats– és més que probable. I, tanmateix, si no hi ha capacitat per plantar cara a l'envestida de l'Estat, no només ho pagaran els que més s'hagin compromès sinó que ho pagarà tothom. Que ningú es pensi que salvarà la pell amb posicions de mitges tintes o equidistants. Al contrari. Res no irritarà tant l'Estat com l'equidistància. Ja va passar, en una altra mesura, amb l'Estatut del 2006. És que van servir de res les concessions dels partits catalans en el llarg debat a Las Cortes, o les que es

van derivar dels pactes de Zapatero amb Mas? Res de res. La demostració de feblesa és el que va permetre el posterior atac. Recordeu la penosa i tramposa negociació del finançament, les humiliacions polítiques o la sentència del TC. I ara tornarà a passar el mateix si l'1-O no es converteix en una gran victòria democràtica.

L'INDEPENDENTISME no ha dividit pas la societat catalana. Fins i tot, podríem dir que l'ha congregat al voltant del dret a decidir –és a dir, del referèndum de l'1-O–, un dret que han assumit vuit de cada deu catalans. Tampoc no la dividiran els possibles resultats, que seran assumits per tots els demòcrates. En canvi, la no celebració de l'1-O sí que ens dividiria. L'horitzó d'un 2-O sense referèndum seria més dur que allò que haurem vist aquestes tres setmanes. La repressió de l'Estat no farà distincions entre els valents i els tous. Volíem un referèndum. Ara, a més, el necessitem.